

25. april 2019

Til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg

Om pensionering af cirkuselefanter

Miljø- og Fødevarerministeren har på udvalgets spørgsmål (754) om projektet med cirkusefanternes pensionering svaret, at ministeriet er i dialog med cirkus.

Desværre må vi fra Cirkus Trapez meddele, at den dialog er gået i stå. Den købsaftale, vi har fået forelagt, er ikke tilfredsstillende for os. For eksempel har man fra ministeriel side tænkt, at vi ikke kan deltage i beslutningen om hvem, der skal overtage vores elefant, når statens konkurrenceprægede ansøgningsrunde til sin tid er tilendebragt. Vi har heller ingen indflydelse på de kriterier, der vil blive opstillet for udvælgelsen af den endelige aftager. Den foreslåede købsaftale rummer ingen mulighed for os til at ophæve handelen, hvis fremtidige afgørelser skulle gå imod de ønsker, vi har for vores elefants fremtid.

Det er vigtigt for os at have medindflydelse på. Der er tale om et dyr, vi har levet sammen med i årevis - hun er som et familiemedlem. Partner og meddirektør i Cirkus Trapez, Bernhard Kaselowsky, har haft hende i 36 år. Han har sovet i hendes stald, da hun voksede op. Hun er normalt en glad og tilfreds elefant, og vi elsker hende. Derfor kan vi ikke gå med til at sætte hende på en transportvogn en dag og lade hende drage af sted til en ukendt skæbne. Hun kan leve mange år endnu, og det har stor betydning for os, at det bliver gode år.

Det er paradoksalt i dette projekt, at det, alle parter helst ser ske, lader til at være svært at gennemføre. Vi ser gerne vores elefant komme til Knuthenborg Safaripark, vi ved, at Knuthenborg gerne vil have hende, og vi tror på, at man der vil passe godt på hende, så vi kan være trygge ved hendes fremtid. Dyrenes Beskyttelse støtter op om, at det set fra et dyrevelfærdsmæssigt synspunkt er det bedste forslag på bordet, og vores kolleger i Cirkus Arena er også helt indstillet på, at det er en god løsning for deres elefanter. Både i som politikere og regeringens embedsmænd har talt for, at det er det, man ønsker. Alligevel står vi i stampe, fordi den købsaftale, vi har fået forelagt, er utilfredsstillende.

Der tilbydes en købspris, som måske nok kan forekomme rimelig, når vi ser på den enkelte elefants egenverdi - selv om det er meget vanskeligt at afgøre, når der ikke rigtigt er et åbent marked for elefanter i denne del af verden - men som ikke tilnærmelsesvist dækker de udgifter og investeringer, der har været forbundet med at opføre og drive stalde og folde, der egner sig til elefanter. Cirkus Arena, ved vi, har brugt mange millioner, vi har brugt noget mindre, men vi har dog måttet købe en ejendom med tilstrækkelig plads til at indrette et anlæg til elefanten. Fælles for os er, at det koster hver eneste dag i foder, vand og pasning. Vi er på turne med cirkus hele sommeren, og vi kan ikke rejse frem og tilbage dagligt, så derfor har vi en mand gående, der passer vores elefant, som ellers er vant til at være i selskab med os. Men i denne tid bliver hun ikke stimuleret som vanligt, så hun keder sig, og er trist, fordi vi er rejst fra hende.

Vi er villige deltagere i processen med at pensionere vores elefant. Vi kan se for os, at hele projektet kan komme i fremdrift, hvis der

- fra statens side tilbydes en passende overtagelsessum for vores ene og de tre andre cirkuselefanter hos Cirkus Arena, der ligger væsentligt højere end de 7 mio., der hidtil er tilbudt via en bevilling på finansloven. Det ville for os udmærket kunne ske i rater, som ville kunne hjælpe os over den indtægtsnedgang, vi bliver tvunget ud i ved tabet af vores elefant;

- fra statens side tilbydes reelle forhandlinger om en overtagelsesaftale, som vi kan se os selv og vores elefant(er) i.

Vi er godt klar over, at der er udfordringer med statsstøtte- og konkurrenceregler, men tænker, at der må kunne findes løsninger i dette helt særlige tilfælde. Der er tale om et enestående, kulturhistorisk skridt, hvor Danmark er begyndt at lukke og slukke for det, der i 250 år har været et af cirkus' vigtige kendetegn: Dyr i manegen. Vi er godt klar over, at det er mere end en ide hos politikere, det er også en overbevisning i (dele af) befolkningen, at vilde dyr har det bedst, når de er helt vilde, og at vi derfor ikke skal indfange dem og drive mønt på dem, men lade dem være, hvor de er.

Men i cirkus er en elefant også et produktionsmiddel. Sådan har det været i utallige generationer, også uden at der har lydt kritik af det, medens publikum begejstret er strømmet til, og selv kongernes børn har redet på ryggen af dem. Det har vi nydt godt af, men vi er parat til at ændre på det og finde på andre trækplastre. Vi har dog brug for noget hjælp til denne overgang, for vi kan ikke blive stående, når tæppet for pludseligt bliver trukket væk under os. Særligt har vi brug for at kunne afhænde vores elefant til en tryk og sikker fremtid. Det kan vi ikke komme af sted med, som sagen står nu.

Vær så venlige at hjælpe os videre.

Isabella Enoch Sosman

Bernhard Kaselowsky

Direktører, Cirkus Trapez